ఆర్‌డిటి

ఎకాలజీ సెంటర్, అనంతపురం.

ఈ మాసపు సమాచారం **జనవరి 2006**

FOR PRIVATE CIRCULATION ONLY

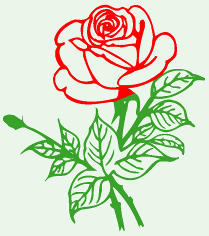

2006 సంవత్సరం జిల్లా ప్రజలకు సకల శుభాలు తేవాలనీ, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వ్యవసాయం, పాడిపంటలు అభివృద్ధి చెందాలనీ ఆశిస్తూ, వాటర్ షెడ్ కమిటీల సభ్యులకు, గ్రామైక్య సంఘాల సభ్యులకు, గ్రామ ప్రజలకు, సిబ్బందికి **నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు** తెలియజేస్తున్నాను.

(వై.వి.మల్లారెడ్డి) డైరెక్టర్, ఎకాలజి.

మీకు తెలుసా !

కల్తీ రసాయనిక ఎరువులు మార్కెట్టును ముంచెత్తుతున్న ఈ రోజుల్లో రైతులు, ఏవి అసలువో ఏవి నకిలీవో తెలుసుకోలేక మోసపోతున్నారు. మామూలు వ్యాపారం చేస్తే లాభం కొద్దిగానే వస్తుంది కాబట్టి తొందరగా ధనవంతులు కావాలనుకునే వ్యాపారులు, మోసగాళ్ళు కల్తీచేస్తూ రైతులను ముంచేస్తున్నారు. అందుకే ఈ క్రింద తెలిపిన విధంగా సులభంగా రైతులు రసాయనిక ఎరువుల నాణ్యతను పరీక్షించుకోవచ్చును.

❁ ఒక పరీక్ష నాళికలో 4-5 గ్రాముల ఎరువును తీసుకొని దానికి 10 మి.లీ. డిస్టిల్డ్ వాటర్ కలిపి ద్రావణం తయారు చేయాలి. యూరియా అయితే నీటిలో పూర్తిగా కరిగి తాకితే చల్లగా ఉండే రంగులేని ద్రావణం ఏర్పడుతుంది. అమ్మోనియం సల్ఫేట్ అయితే కొద్దిపాటి గోధుమ రంగు ద్రావణం ఏర్పడుతుంది. ఇది చల్లగా ఉండదు.

డి.ఏ.పి అయితే మడ్డి అడుగు భాగం చేరుతుంది. దీనికి నత్రికామ్లం కలిపితే అధికభాగం మడ్డి కరిగి గోధుమ రంగు ద్రావణం ఏర్పడుతుంది. సల్ఫేట్ ఆఫ్ పొటాష్ అయితే కొంత భాగమే నీటిలో కరుగుతుంది. దీంట్లో గాఢసల్ఫ్యూరికామ్లము జోడిస్తే పూర్తిగా కరుగుతుంది. ఈ లక్షణాలకు భిన్నంగా ఉంటే కల్తీ ఎరువులుగా అనుమానించి ఖచ్చితమైన నిర్ధారణ పరీక్ష కోసం ప్రయోగశాలకు పంపాలి.

(అన్నదాత డిశెంబర్ 2005 నుండి)

చిట్కా :

పెద్ద ఉల్లిపాయను నేతితో వేయించి పంచదారతో కలిపి తింటే రక్త విరేచనాలు తగ్గుతాయి. మజ్జిగ బాగా తాగినా తగ్గుతాయి. చక్కరకేళి అరటిపండు తిని పాలు తాగినా రక్త విరేచనాలు తగ్గుతాయి.

వ్యవసాయ కమీషన్ నివేదిక పరిచయం - 6

గత సంచికలో ఆరోగ్యం, విద్య అమలుకు సంబంధించిన సమాచారం తెలుసుకున్నాం. ఈ మాసంలో మిగతా విషయాలేమిటో తెలుసుకుందాం.

12. వ్యవసాయ టెక్నాలజీ మిషన్ :

గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రభుత్వ సంస్థలను ఏర్పాటు చేయడం, ఉన్నవాటిని పునరుద్ధరించడం, వ్యవసాయ సంక్షోభాన్ని తక్షణమే తగ్గించేటువంటి విధానాలను అమలుపర్చడం, రైతులకు రక్షణ ఏర్పాటు చేయడం, భూమి, నీటి వినియోగాలు అధిక ఉత్పత్తిదాయకంగా, శాశ్వత రూపాలుగా ఉండేటట్లు ప్రోత్సహించడం, గ్రామీణ జనాభాకు శాశ్వత జీవనోపాధి మార్గాలు ఏర్పాటు చేయడం, ప్రజల జీవితాలను మెరుగుపర్చడం ఈ మిషన్ మౌళిక లక్ష్యంగా ఉండాలి.

❁ వ్యవసాయ సంబంధిత రంగాలకు, రైతులు, వ్యవసాయ కార్మికుల సంక్షేమానికి సంబంధించిన విధానాలన్నింటినీ ప్రణాళికాబద్ధంగా రూపొందించడంలో, దానికి దిశానిర్దేశనం చేయడంలో, ఆ విధానాలను అమలుపర్చడంలో, వ్యవసాయ టెక్నాలజీ మిషన్ ఒక గొడుగు సంస్థగా వ్యవహరించాలి. ఇది వివిధ శాఖల కార్యకలాపాలను అనుసంధానం చేసే శాశ్వత సంస్థగా ఉండాలి.

❁ స్థానికంగా ఎన్నికయ్యే గ్రామ పంచాయితీలు, ప్రజలు చురుకుగా పాల్గొనే గ్రామసభలవంటి వాటి ప్రమేయం ద్వారా రైతాంగాన్ని సాధికారం చేసే వైపు దృష్టి మళ్ళించాలి.

❁ వివిధ రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వ శాఖల ఏజన్సీల స్థానిక స్థాయి సంస్థల కార్యకలాపాల మధ్య సహకారాన్ని, అనుసంధానాన్ని ప్రోత్సహించేటటువంటి రీతిలో, ముఖ్యంగా రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ రంగ సమస్యల పరిష్కారానికి వ్యవసాయ టెక్నాలజీ మిషన్ సమగ్రమైన, సంపూర్ణమైన విధానం కలిగి ఉండాలి.

❁ డబ్ల్యు.టి.ఓ. సవాళ్ళను ఎదుర్కోవడంపై, వ్యవసాయ రంగంలో కీలక అంశాలపై పరిశోధనలను నిర్వహించడం, ఈ రంగంలో మారుతున్న అవసరాలను తట్టుకోవడానికి తగిన విధానాలను సిఫారసు చేయడం, రైతు సంస్థల ద్వారా రైతులకు తెలియజెప్పేందుకు అవసరమైన చర్యలను సూచించడంపై తగిన విధానాలు రూపొందించి అమలు జరిగేటట్లు చర్యలు తీసుకోవాలి.

→

"భూమాత అపారమైన తన అడవుల్ని, వన్య ప్రాణుల్ని, నదుల్ని, సముద్రాల్ని కాపాడుకుంటున్నంత వరకూ మానవ సంతతి వర్ధిల్లుతూనే ఉంటుంది" ఉపనిషత్తులు

- కరువు ప్రాంతాలలో రైతుల సమస్యల పరిష్కారానికి అగ్రికల్చర్ మిషన్‌గా ఒక ప్రత్యేక కమిటీ బాధ్యతను తీసుకోవాలి. కరువు ప్రాంతాలకు సాగునీటి సౌకర్యాల విస్తీర్ణంలో ప్రాధాన్యతనివ్వాలని, సేద్య భూమిలో కనీసం 40 శాతానికి సాగునీటి సౌకర్యం కలిగేలా కృషి చేయాలని, దీనికై నదుల పరివాహక ప్రాంతాల మధ్య నీటి మళ్ళింపుకు ప్రాధాన్యతనివ్వాలి. తెగిపోయిన, పూడిపోయిన చెరువులు, కుంటలను బాగుచేయించాలి. 30 ఎకరాలకన్నా తక్కువ భూమి కలిగిన రైతులకు 90 శాతం సబ్సిడీపై బిందు, తుంపర పరికరాలను సరఫరా చేయాలని, కాలువ, భూగర్భ జలాలను ప్రణాళికాబద్ధంగా సమన్వయంగా వాడకం జరగాలి. ఇది జలవనరుల గరిష్ట వినియోగానికి తోడ్పడుతుంది.
- ఈ ప్రాంతాలలో రాష్ట్ర స్థాయి బ్యాంకర్స్ కమిటీలు ప్రత్యేక రుణ సౌకర్యాన్ని కలిగించాలి. తక్కువ వడ్డీకి రుణ సౌకర్యాన్ని చెల్లించే గడువును దీర్ఘకాలానికి పెంచాలి. ఈ ప్రాంతాలలో పండే జొన్న, సద్ద, రాగి, పప్పు ధాన్యాలకు అవసరమైన ఉత్పాదకాలు, ప్రభుత్వ సేకరణ, మార్కెటింగ్‌లాంటి విషయాలలో సబ్సిడీలను ఇవ్వాలి. పరిశోధన విస్తరణ సేవలను ఈ ప్రాంతాలలో పటిష్టపరచాలి. ముఖ్యంగా సాధ్యమయినంత వరకూ ఎక్కువ విస్తీర్ణంలో మామిడి, సపోటా, చింతపండు, జామ, సీతాఫలంలాంటి చెట్లను పెంచాలి. వీటి మార్కెటింగ్‌కు ప్రభుత్వం అవసరమైన ఏర్పాట్లను చేయాలి.
- పాడి పరిశ్రమ అభివృద్ధికి ప్రత్యేక శ్రద్ధను కనపర్చాలి. కనీస జీవనాన్ని ఇవ్వడానికి ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా పనులను చేపట్టాలి.

ఈ సూచనలన్నింటినీ ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. రాష్ట్ర స్థాయి బ్యాంకర్స్ కమిటీ తీసుకోవాల్సిన ప్రత్యేక చర్యలపై, కరువు ప్రాంతాలలో పండించే మెట్ట పైర్లకు ప్రత్యేకంగా ఇవ్వాల్సిన ప్రోత్సాహకాలపై కేంద్ర ప్రభుత్వం, సంబంధిత కేంద్ర సంస్థ దృష్టికి తీసుకువస్తానని ప్రభుత్వం తెలిపింది.

కమీషన్ సూచనలపై ప్రభుత్వం సానుకూలంగా స్పందించినందుకు ప్రభుత్వాన్ని మనం అభినందించాలి. అయితే కేవలం ప్రభుత్వం ఆమోదించినంతమాత్రాన పనులు సానుకూలంగా జరిగినట్లు కాదు. ఏ పథకమైనా ప్రభుత్వం ఆమోదించడం ఒక ఎత్తయితే వాటిని సక్రమంగా, ప్రజలకు చేరువగా తీసుకువచ్చేందుకు కృషి చేయడం మరో ఎత్తు. ప్రజల చైతన్యం, చిత్త శుద్ధి మాత్రమే పథకాలు విజయవంతం కావడానికి తోడ్పడుతాయి.

(సమాప్తం)

మీ శ్రేయోభిలాషి,

వై.వి. మల్లారెడ్డి

డైరెక్టరు - ఎకాలజి

హానికర రసాయన పురుగు మందులు మానండి !

జీవ నియంత్రణ పద్ధతులు పాటించండి,

పర్యావరణాన్ని పరిరక్షించండి !!

జీవనియంత్రణ ప్రయోగశాల

వ్యవసాయశాఖ : HP గ్యాస్ గోడౌన్ ప్రక్కన, అనంతపురం.

ఫోన్ : 08554 - 231713

హానికర రసాయన పురుగు మందులను అధిక మోతాదులో వినియోగించడం వలన కలిగే దుష్ఫలితాలను నివారించుటకు, సమగ్ర సస్యరక్షణలో భాగంగా క్రిమికీటకాలు మరియు వ్యాధికారక శిలీంద్ర సహజ శత్రువులు (రైతు మిత్రులు) ఉత్పత్తి చేయుట ఈ ప్రయోగశాల ముఖ్య ఉద్దేశ్యము. జీవనియంత్రణ ప్రయోగశాలలో అనంతపురంలో భూ సంబంధిత తెగుళ్లను (ఫంగస్) సమర్థవంతంగా అరికట్టే ట్రైకో దర్మా విరిడి (వేరుకుళ్ళు, ఎండు తెగులు మరియు కాండం కుళ్ళు మొదలగునవి) మరియు వరిపంటను ఆశించే బ్యాక్టీరియా తెగుళ్లను అరికట్టే సుడో మోనాస్ ఫ్లోరసెన్స్ తయారు చేయబడుచున్నవి. ప్రస్తుతము అనంతపురం జిల్లా, నల్లరేగడి నేలలందు పప్పుశనగ విత్తే సమయము కావున శనగలో వచ్చు ఎండు తెగులును (WILT) సమర్థవంతంగా అరికట్టేందుకు ట్రైకోదర్మావిరిడితో విత్తన శుద్ధి చేసి విత్తనము విత్తుకొనవలెను (ఒక కేజీ విత్తనమునకు పది గ్రాముల ట్రైకోదర్మా విరిడి కలుపవలెను). పంటలపై ఆశించే పురుగు (లార్వాదశలో)లలో రోగము కలిగించు వైరస్ లవణం (NPV) శనగపచ్చ పురుగు, లద్దె పురుగు, ఎర్రగొంగళి పురుగు, దాసరి / నామాల పురుగు లార్వాదశలో పిచికారి చేయుటకు తయారు చేయబడుచున్నది. రైతులు తమ పొలములపై పురుగులు ఆశించినప్పుడు రసాయనిక పురుగు మందులు పిచికారి చేయకుండా బ్రతికిన లార్వా దశలో ఉన్నప్పుడు ప్రయోగశాలకు తెచ్చిన యెడల ఖరీదుకు కొనబడును. హానికర రసాయనిక పురుగు మందులు వాడుట వలన కలుగు దుష్ఫలితాలను నివారించుటకు, పర్యావరణాన్ని పరిరక్షించుట రైతులు మరియు స్వచ్ఛంద సేవా సంస్థలు పై మందులును ముందుగా సమాచారం ఇచ్చినచో తయారు చేసి ప్రభుత్వము రేటు ప్రకారము ఇవ్వబడును. ఈ అవకాశాన్ని రైతులు సద్వినియోగం చేసుకొనగలరు,

ఇతర వివరములకు ఈ క్రింది వారిని సంప్రదించగలరు.

సంయుక్త వ్యవసాయ సంచాలకులు

పి. పోతయ్య

అనంతపురం జిల్లా.

నీతి వాక్యం :

చ॥ గుణమగుణంబు నైన క్రియగోరి యొనర్పఁగఁ బూను పండితా
గ్రణి మునుమున్నె సేయఁదగు కర్మము పాకము నిశ్చయించి ని
ర్వ్రణమతి చేయఁజెల్లు ; శుభ తత్క్రియ లెంచక చేసినన్, దదు
ల్బణఫల మబ్బు దాఁకఁ గృతిపాకము హృద్గతి నేర్పు శల్యమై.

— భర్తృహరి

తాత్పర్యము:

మంచిపనిగానీ, చెడ్డపనిగానీ చేయాలనుకుంటే, వివేకవంతుడు ముందుగా లోటుపాట్లను గూర్చిచక్కగా ఆలోచించాలి. అలా ఆలోచించకుండా త్వరపడి చేసే పనుల ప్రతిఫలం జీవితాంతం మనసును దహిస్తూ, ముల్లులా బాధిస్తూ ఉంటుంది.

చర్చ :

ఏ పైనా చేయాలనుకునే ముందు బాగా ఆలోచించి చేయాలని పై పద్యంలో భర్తృహరి బోధిస్తున్నాడు. అది మంచి పనికావచ్చు, లేదా చెడ్డపని కావచ్చు. ఏట్టి ఆలోచన లేకుండా ఆవేశంతో చేసేపని అనుకోని దుష్ఫలితాలనిచ్చి జీవితాంతం బాధపెడ్తుంది.

అనేక విషయాలు మంచివో, చెడువో కనుక్కోవడం కష్టం. ఒక వ్యక్తికి మాత్రమే మంచి జరిగే పని పది మందికి నష్టదాయకంగా ఉండవచ్చు. ఉదాహరణకు ఒకరి పొలం పక్కన కట్టిన చెక్‌డ్యాం నిండి చుట్టుపక్కల వారి బావులలో నీటి శాతం పెరిగే అవకాశం ఉంటుంది. అంతేగాక పశువులకు పక్షులకు, తాగునీటికి ఉపయోగపడ్తుంది. ఇంతమందికి ఉపయోగపడ్తున్న ఆ చెక్‌డ్యాం నిండినపుడు పక్కనే ఉన్న మరో రైతు పొలంలోకి పోవడానికి దారికి ఇబ్బంది కలుగుతుందని ఆ చెక్‌డ్యాంని తెగ్గొట్టడం ఎంత వరకూ సమంజసం? ఒక వ్యక్తి ప్రయోజనం కొరకు 10 మంది ప్రయోజనాలను ఫణంగా పెట్టడం సమంజసమనిపించుకోదు. అదే విధంగా స్వలాభం కొరకు కల్తీ విత్తనాలు, కల్తీ ఎరువులు, కల్తీ పురుగు మందులు అమ్మేవారిని ఏమనాలి? ఆఖరికి ఇటీవలి కాలంలో రైతులు ఆసక్తి చూపుతున్న వానపాముల ఎరువుల్లో కూడా పెద్ద ఎత్తున కల్తీ చేస్తూ రైతులను మోసగిస్తున్న ముఠా అధికారులకు పట్టుబడిన సంగతి మనకందరికీ తెలుసు. అందుకే ఏపనైనా చేసేముందు దాని పర్యవసానమేమిటో ఆలోచించాలి. చేసే పని మంచిపని అయినా, చెడ్డపని అయినా దాని ఫలితం తనకు మాత్రమే పరిమితమైనప్పుడు ఎవ్వరికీ అభ్యంతరముండదు కానీ దాని ఫలితం ఇతరులను బాధ పెట్టేదో లేదా నష్టపెట్టేదో అయినప్పుడు అటువంటి పనులను చేయకుండా ఉండడమే మేలు.

వై.వి. మల్లారెడ్డి

ఈ మాసంలో వ్యవసాయం

[illegible]

ఈ సంవత్సరం అనుకోకుండా వచ్చిన అతివృష్టి వలన వేరుశనగ రైతులు నష్టపోయారు. కానీ అంతర పంటగా సాగుచేసిన కంది పైరుకు చాలా మేలుచేసి, ఏపుగా పెరిగేందుకు దోహదం చేసింది ఈ అతివృష్టి.

కంది పైరును శనగపచ్చ పురుగు బారినుండి సంరక్షించినచో అధిక దిగుబడి యిచ్చి కొంతవరకు రైతులకు వెసులుబాటు కలుగజేస్తుంది. అందుకు రైతులు శనగపచ్చ పురుగు నియంత్రణ చేపట్టాలి. అందులో "దులుపుడు పద్ధతి" గురించి తెలుసుకుందాం !

దులుపుడు పద్ధతి :

కందిపైరు కాయలు, పిందెలతో ఉన్న సమయంలో అనగా (నవంబరు - డిశంబరు మాసాలలో) "దులుపుడు పద్ధతి" సమర్థవంతంగా పనిచేస్తుంది. కంది మొక్కల వరుసల మధ్య న్యూస్ పేపర్లుగానీ, ఖాళీ గోనెసంచులుకానీ, పరిచి, కంది మొక్కలను వంచి బాగా ఊపితే పురుగులు రాలి క్రిందపరచిన పేపర్లు లేదా సంచులపై పడతాయి. పురుగులు తాకిన కంది పూలు, ఎండిపోయిన పూలు, పిందెలుకూడా పడతాయి. పురుగులు తాకని పూలు, పిందెలు రాలవు.

క్రింద పడిన పురుగులను కోళ్ళ వంటి వాటికి ఆహారంగా వేయవచ్చు. లేదా భూముల్లో గొయ్యి త్రవ్వి పాతిపెట్టడం లేదా కాల్చివేయడం చేయాలి.

శనగపచ్చ పురుగు ఉధృతంగా ఉంటే వారానికొకసారి ఈ దులుపుడు పద్ధతిని అవలంబించాలి. ఈ పురుగును నిర్మూలించటానికి రసాయన పురుగు మందులతోకాక యన్.పి.వి. అను వైరస్సును పిచికారి చేయవలసి ఉంటుంది. ఈ ద్రావణం ఒక హెక్టారుకు కావలసిన 250 యల్.ఇ రూ. 250/- ధరకు అనంతపురంలో ఉండు బయలాజికల్ ల్యాబ్‌లో దొరుకుతుంది.

శనగపచ్చ పురుగు ఆఖరిదశకు వచ్చినపుడు ఎలాంటి పురుగు మందులకు లొంగదు. ఆ పరిస్థితిలో వాటిని చేతితో ఏరి నాశనము చేయుటే మంచి పద్ధతి. ఉదయంగానీ సాయంత్రం పూటగానీ పచ్చపురుగులు పైకి కనపడినపుడు వాటిని ఏరి నాశనం చేయాలి.

(అన్నదాత ఆగష్టు 2005 సంచిక నుండి)

పశువులలో వ్యాధులు - నివారణ చర్యలు

గాలికుంటు వ్యాధి

1) గాలికుంటు వ్యాధి ఎప్పుడు వస్తుంది ?

జ. గాలికుంటు వ్యాధి మార్చి, ఏప్రిల్, ఆగష్టు, సెప్టెంబర్ మాసాల్లో వస్తుంది.

2) గాలికుంటు వ్యాధి దేనివలన వస్తుంది ?

జ. ఈ వ్యాధి వైరస్ (సూక్ష్మాతి సూక్ష్మజీవుల)వలన వస్తుంది.

3) గాలికుంటు వ్యాధి ఎలా వ్యాపిస్తుంది ?

జ. 1) కలుషితమైన గాలి ద్వారా, 2) పాలద్వారా దూడలకు వస్తుంది. దూడలు మరణిస్తాయి.

4) గాలికుంటు వ్యాధి లక్షణాలు ఏమిటి ?

జ. 1) నోరు, గిట్టలు మధ్య బొబ్బలు వస్తాయి.

2) మేత మేయక నీరసించిపోతాయి.

3) జ్వర తీవ్రత వుంటుంది.

4) జ్వరము 104^0 - 106^0 F ఉంటుంది.

5) గాలికుంటు వ్యాధికి చికిత్స ఏమిటి ?

జ. 1) నోటి పుండ్లకు బోరోగ్లిసరిన్ పేస్టు పూయాలి.

2) గిట్టల మధ్య పుండ్లను పర్మాంగనేట్ ద్రావకంతో కడిగి హిమాక్స్ పూత పూయాలి.

6) గాలికుంటు వ్యాధి నివారణకు టీకా మందులు ఎప్పుడు వేయాలి ?

జ. వ్యాధి నివారణకు టీకా మందులు మార్చి, ఏప్రిల్, ఆగష్టు మరియు సెప్టెంబర్ మాసాల్లో వేయాలి. వీటిని ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ధరతో సరఫరా చేస్తోంది.

బొబ్బరోగం

1) బొబ్బరోగం దేనివలన వస్తుంది ?

జ. బొబ్బరోగం వైరస్ వలన వస్తుంది.

2) బొబ్బరోగం వేటిలో ఎక్కువగా వస్తుంది ?

జ. బొబ్బరోగం గొర్రెల్లో ఎక్కువగా వస్తుంది.

3) బొబ్బరోగం వ్యాప్తి ఎలా జరుగుతుంది ?

జ. ఇది అంటు వ్యాధి. ఒక జీవాన్నుండి ఇంకొకదానికి వస్తుంది.

4) బొబ్బరోగం లక్షణాలు ఎలా వుంటాయి ?

జ. 1. వ్యాధి సోకిన 1-2 రోజుల్లో (వెంట్రుకలు లేని భాగాల్లో) కంటి రెప్పలు, చెవులు, తొడలు, పొదుగు భాగాల్లో రద్దులు, బొబ్బలు వస్తాయి. 2. జ్వర తీవ్రత 106^0F నుండి 108^0F ల వరకు వస్తుంది. 3. చిక్కటి చీమిడి కారుతుంది. 4. దగ్గుతాయి.

5) బొబ్బ రోగమునకు చికిత్స ఏమిటి ?

జ. 1. బొబ్బలకు లోరాక్సెన్, హిమాక్స్ వంటి మందులు పూయాలి.

2. స్ట్రెప్టో పెన్సిలిన్, టెట్రాసైక్లిన్ వంటి యాంటిబయాటిక్ మందులు వాడాలి.

3. ఉప్పు, బెల్లం నీరు కలిపి అంబలి లేక గంజి రోజుకు రెండుసార్లు త్రాగించాలి.

6) బొబ్బరోగ నివారణ ఏమిటి ? టీకా మందులు ఉన్నాయా ?

జ. 1. వ్యాధి సోకిన వాటిని మంద నుంచి వేరుచేసి చికిత్స చేయాలి.

2. చనిపోయిన వాటిని సున్నం కలిపి పూడ్చిపెట్టాలి.

3. వ్యాధి సోకని జీవాలకు వ్యాధి నిరోధక టీకాలు వేయాలి.

7) వ్యాధి నిరోధక టీకా మందులు ఎప్పుడు వేయాలి ?

జ. వ్యాధి నిరోధక టీకాలు నవంబర్, డిసెంబర్ నెలల్లో వేయాలి.

చిటుక రోగం (గడ్డి రోగం)

1) చిటుక రోగం ఎప్పుడు వస్తుంది ? దేని వలన వస్తుంది ?

జ. జూన్, జులై మాసాల్లో కురిసిన తొలకరి వర్షాలకు మొలిచిన గడ్డి ఎక్కువగా తీనటవలన బ్యాక్టీరియా శరీరంలో ప్రవేశించి అది విడుదల చేసే విషపూరిత పదార్థములవలన ఈ వ్యాధి కలుగుతుంది.

2) చిటుక రోగం వ్యాధి లక్షణాలు ఏమిటి ?

జ. 1. సాధారణంగా - అకస్మాత్తుగా గాలిలో ఎగిరిపడి చనిపోతుంటాయి.

2. 105^0F - 106^0F జ్వర తీవ్రత వుంటుంది.

3. నోటి నుండి చొంగ కారుస్తాయి.

3) చిటుక రోగం చికిత్స ఏమిటి ?

జ. ఇంజెక్షన్లకంటే త్రాగించే మందులు మంచిది. టెట్రాసైక్లిన్, క్లోరోటెట్రాసైక్లిన్ మందులు వాడాలి.

4) చిటుక రోగం నిర్ధారణ ఎలా చేస్తారు ?

జ. చనిపోయిన జీవాన్ని పోస్టుమార్టం చేసి నిర్ధారించవచ్చు. అంతేకాక మూత్ర పరీక్ష ద్వారా కూడా ఈ వ్యాధిని నిర్ధారించవచ్చును.

చీడ పారుడు వ్యాధి

1) చీడ పారుడు వ్యాధి ఎలా వస్తుంది ?

జ. ఈ వ్యాధి వైరస్ వలన వస్తుంది. ఇది కూడా అంటు వ్యాధే.

2) చీడ పారుడు వ్యాధి ఎప్పుడు వస్తుంది ?

జ. ఈ వ్యాధి ఫిబ్రవరి నుండి మే వరకు ఎక్కువగా వస్తుంది.

3) చీడ పారుడు వ్యాధి ఎక్కువగా వేటిల్లో వస్తుంది ?

జ. ఈ వ్యాధి ఎక్కువగా గొర్రెలు, మేకల్లో వస్తుంది.

4) చీడ పారుడు వ్యాధి లక్షణాలు ఏమిటి ?

జ. జ్వర తీవ్రత, పారుట, ముక్కు నుంచి చీమిడి కారుట.

5) చీడ పారుడు వ్యాధి చికిత్స ఏమిటి ?

జ. ఎన్రోఫ్లాక్సిన్, టెట్రాసైక్లిన్, బ్యాక్ట్రీసాల్ వంటి యాంటిబయాటిక్ మందులు వాడాలి.

6) చీడ పారుడు వ్యాధి నివారణ ఏమిటి ?

జ. ఈ వ్యాధి నివారణకు ఉచితంగా టీకా మందులు సరఫరా చేస్తారు. వ్యాధి ఉన్నట్లు తెలిసిన వెంటనే టీకా మందులు వేయించాలి.

ప్రచురణ: డైరెక్టరు - ఆర్.డి.టి. ఎకాలజీ సెంటర్, ఉప్పరపల్లి రోడ్డు, బెంగుళూరు హైవే, అనంతపురం - 515 002.

☎ (08554) - 244222 / 246884, ఫ్యాక్స్ : (08554) - 244990